

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 104/2015-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. marca 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti ROKOSAN, s. r. o., Kollárova 446, Sečovce, zastúpenej advokátom JUDr. Vladimírom Kotusom, Advokátska kancelária, Žižkova 6, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podnikat' zaručeného v čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 4 Cob 147/2013-734 z 24. januára 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti ROKOSAN, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. apríla 2014 telefaxom (17. apríla 2014 poštou) doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti ROKOSAN, s. r. o., Kollárova 446, Sečovce (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podnikat' zaručeného v čl. 35 ústavy, základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Cob 147/2013-734 z 24. januára 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Trebišov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 2 Cb 1/2011 sa obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľka“), domáhala proti sťažovateľke ako odporkyni zaplataenia pohľadávky 70 000 € s príslušenstvom.

Okresný súd rozsudkom č. k. 2 Cb 1/2011-637 z 30. mája 2013 uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť navrhovateľke 70 000 € s úrokom z omeškania 9 % ročne od 16. júna 2010 do zaplataenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, zároveň zamietol návrh sťažovateľky na zrušenie nariadeného predbežného opatrenia.

Na základe sťažovateľkou podaného odvolania krajský súd uznesením č. k. 4 Cob 147/2013-734 z 24. januára 2014 zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti sťažovateľky zaplatiť navrhovateľke 70 000 € s príslušenstvom a v zrušenom rozsahu vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vo výroku o zamietnutí návrhu sťažovateľky na zrušenie nariadeného predbežného opatrenia rozsudok okresného súdu potvrdil.

Podľa názoru sťažovateľky krajský súd napadnutým rozhodnutím porušil jej základné právo vlastníť majetok, základné právo podnikat', základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie, pretože „Rozhodnutie odvolacieho súdu... je nielenže nedostatočne odôvodnené, ale aj nekonzistentné, nakoľko samotné odôvodnenie, ako aj odôvodnenie vo vzťahu k výrokom si vzájomne odporuje, čím je nepresvedčivé až svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, čo má za následok porušenie viacerých základných práv a slobôd.“

Krajský súd, ako tvrdí sťažovateľka, „síce prvým výrokom odvolaniu“ sťažovateľky „vyhovela, avšak uviedol právne závery, ktoré (i) vykazujú extrémny nesúlads právnych záverov s vykonanými skutkovými a právnymi zisteniami, (ii) interpretáciu, ktorá je v extrémnom nesúlade s obsahom právnej praxe (odklon od ustálenej judikatúry bez toho, aby boli dostatočne uvedené dôvody, na základe ktorých súd odmietol stabilizovanú výkladovú prax), (iii) nerešpektovanie kogentnej normy (interpretáciu), ktorá je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, (iv) hodnotenie dôkazov vykonaných bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové závery a zároveň (v) na niektoré odvolacie dôvody a argumenty vôbec nereagoval, čím znemožnil žalovanému efektívne sa brániť a zaťažil tak konanie tak zásadnou vadou, ktorá je súčasne porušením práva na spravodlivý proces“.

Sťažovateľka považovala za potrebné zvýrazniť, že „i keď nejde doposiaľ o právoplatne rozhodnutú vec, je nutné aby právne závery odvolacieho súdu boli nálezom Ústavného súdu zrušené, nakoľko v opačnom prípade je prvostupňový súd povinný sa takýmito závermi odvolacieho súdu riadiť, čo bude nevyhnutne viesť k ďalšiemu porušeniu práva na spravodlivý proces“.

Podľa názoru sťažovateľky sa krajský súd v odvolacom konaní nevenoval jej argumentácii, podľa ktorej zmluva o obchodnom zastúpení uzavretá medzi sťažovateľkou a navrhovateľkou, od ktorej navrhovateľka odvodzuje svoj nárok tvoriaci predmet konania pred všeobecnými súdmi, „nenadobudla platnosť“. Sťažovateľka tvrdí, že z napadnutého „uznesenia vôbec nie je zrejmé, ako dospel odvolací súd k záverom, že zmluva je platná... takéto závery odvolacieho súdu možno len vyvodiť až z toho, že uložil prvostupňovému súdu zaoberať sa len výškou provízie (z čoho možno vyvodiť, že zrejme považoval zmluvu o obchodnom zastúpení za platnú). Odvolací súd tak vôbec nereagoval na kogentné ustanovenie § 270 OBZ v spojení s existenciou zmluvnej voľnosti, pričom žalovaný sa so žalobcom nepochybne dohodli, že výška provízie bude posudzovaná individuálne a bude tvoriť prílohu zmluvy, pričom sa navyše dohodli, že akékoľvek zmeny, resp. doplnenia zmluvy možno len písomne v súlade s § 272 Obchodného zákonníka.“.

V ďalšom sťažovateľka uvádza, že krajský súd „nepovažoval za dôvodné tvrdenie, že žalobca má nárok na províziu až po tom, ak preukáže, že odporca na svoj účet obdržal platby úhrad za sprostredkované obchody podľa čl. VII tretí odsek zmluvy... Odvolací súd... opomenul, že zmyslom zamýšľanej zmluvy o obchodnom zastúpení bolo vytvorenie spoločného podniku s vybudovaním linky na výrobu fotovoltaických panelov (teda vôbec sa nevenoval prejednávanej veci a dokazovaním zisteným skutkovým zisteniam ako aj argumentáciou sťažovateľa v celom kontexte)... Odvolací súd tak absolútne opomenul v rozpore s rozsiahlym vykonaným dokazovaním úmysel strán pri uzatváraní zmluvy, ktorý je v obchodných záväzkových vzťahoch podstatný, aj pre prípadné výkladové problémy...“

Odvolací súd podľa slov sťažovateľky taktiež „svojvoľne vylúčil aplikáciu jasného znenia ustanovenia zmluvy, ktorá sa na základe vôle oboch zmluvných strán mohla meniť v súlade s § 272 ods. 2 výlučne písomne, a zároveň závery a argumentácia KS KE nezohľadňujúca obligatórnu formu konania zaväzujúcu sťažovateľa oboma konateľmi považuje sťažovateľ za záver odvolacieho súdu, za závery, ktoré vykazujú extrémny nesúlad

právnych záverov s právnymi zisteniami v predmetnej veci, v dôsledku čoho je nutné považovať napádané uznesenie KS KE za arbitrárne“.

Sťažovateľka je navyše presvedčená aj o tom, že nárok na províziu navrhovateľke nevznikol aj vzhľadom na absolútnu neplatnosť dojednaní výšky provízie v rozpätí 3 – 5 %, a to pre jej neurčitosť. K tomu argumentovala rozsiahlou judikatúrou. Krajský súd však „i napriek... námietkam sťažovateľa uviedol, že v obchodných vzťahoch je obvyklé... dojednanie výšky provízie v percentách 3 – 5 % ako to dojednali v prejednávanej veci účastníci konania, čo považoval za dostatočne určité dojednanie výšky provízie... avšak vôbec neuviedol a nezdôvodnil, prečo neaplikoval stabilizovanú súdnu prax a množstvo rozhodnutí, na ktoré sťažovateľ poukázal... a rovnako Rozhodnutie Komisie... Už len s poukazom na uvedené je nutné považovať napádané uznesenie KS KE za arbitrárne...“.

Vo vzťahu k výroku, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu o zamietnutí návrhu sťažovateľky na zrušenie nariadeného predbežného opatrenia, sťažovateľka uvádza, že v tejto časti napadnutého rozhodnutia „absolútne absentuje právne posúdenie veci“. Odvolací súd „vôbec neodôvodnil osvedčenosť hmotného práva, resp. ak je za odôvodnenie“ **potrebné „považovať jeho prechádzajúce úvahy, tak uvedené závery sú arbitrárne...“. **Sťažovateľka je presvedčená, že** „v danom prípade nie je splnený ani jeden zo základných predpokladov pre nariadenie a potvrdenie nariadeného predbežného opatrenia v dôsledku čoho došlo odvolacím súdom k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý proces...“ **a základného práva na podnikanie.** „V extrémnom nesúlade s ustálenou súdnou praxou vyznieva tvrdenie odvolacieho súdu, že ak je sťažovateľ vlastníkom viacerých lukratívnych nehnuteľností, toto samo o sebe nie je dôvodom preto, aby súd zrušil nariadené predbežné opatrenie, navyše ak sám odvolací súd pri uvedenom závere vôbec neuviedol, ktorú právnu normu na aký skutkový stav aplikoval.“**

V súvislosti s nariadením predbežného opatrenia sťažovateľka namietala, že takémuto rozhodnutiu bráni prekážka rozhodnutej veci, pretože v „danej veci s ohľadom

na všetky skutkové okolnosti tvrdené v návrhu na začatie konania (návrh bol prvostupňovým súdom uznesením zo dňa 2. 2. 2011, č. k. 2 Cb/1/2011-76... ako nedôvodný zamietnutý, voči ktorému žalobca odvolanie nepodal) v porovnaní s opätovným návrhom na nariadenie predbežného opatrenia je nepochybné, že uznesenie prvostupňového súdu z 2. 2. 2011 predstavuje vo vzťahu k uzneseniu Krajského súdu z 24. 01. 2014 (resp. napádanému uzneseniu) prekážku právoplatne rozhodnutej veci“.

Napokon sťažovateľka videla porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie aj v tom, že v konaní pred súdom prvého stupňa navrhla vykonať dokazovanie výsluchom svedka, ktoré však okresný súd bez odôvodnenia odmietol a námietke, ktorú v tejto súvislosti sťažovateľka v odvolaní predostrela, krajský súd nevenoval pozornosť a nereagoval na ňu.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo spoločnosti ROKOSAN s. r. o. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo vlastníť majetok podľa čl. 20 a právo podnikáť podľa čl. 35 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24. 01. 2014, č. k. 4 Cob/147/2013-734.

2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 24. 01. 2014, č. k. 4 Cob/147/2013-734, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť spoločnosti ROKOSAN s. r. o. trovy právneho zastúpenia v sume 340,90 €.. na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Vladimíra Kotusa do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu.“

Zároveň sťažovateľka požiadala ústavný súd, aby vec považoval za nalievajúcu a zaoberal sa touto sťažnosťou prednostne bez ohľadu na poradie, v akom mu sťažnosť bola doručená.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 dohovoru a s tým spojené aj porušenie základného práva na majetok zaručeného v čl. 20 ústavy a základného práva podnikateľ zaručeného

v čl. 35 ústavy, ku ktorému malo dôjsť uznesením krajského súdu č. k. 4 Cob 147/2013-734 z 24. januára 2014.

Sťažovateľka síce v petite (návrhu na rozhodnutie) sťažnosti nešpecifikovala (označením jednotlivých odsekov), ktoré konkrétne základné práva zakotvené v čl. 20 a čl. 35 ústavy a práva upravené v čl. 6 dohovoru mali byť napadnutým rozhodnutím krajského súdu porušené, z obsahu sťažnosti však vyplýva, že práva, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, sú základné práva zaručené čl. 20 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikáť a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ako bolo uvedené, krajský súd napadnutým uznesením č. k. 4 Cob 147/2013-734 z 24. januára 2014 zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 2 Cb 1/2011-637 z 30. mája

2013 vo výroku o povinnosti sťažovateľky zaplatiť navrhovateľke žalovanú sumu s príslušenstvom a v zrušenom rozsahu mu vec vrátil na ďalšie konanie. V tejto časti teda sťažovateľka namieta porušenie svojich práv vo veci, ktorá nie je právoplatne skončená.

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (IV. ÚS 23/05).

Judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, a to predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Podľa princípu subsidiarity ústavného súdu vyplývajúceho z poslednej vety čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. V nadväznosti na to ústavný súd pripomína, že v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie právoplatne skončilo (IV. ÚS 254/2011).

Sťažovateľke sú tézy vyplývajúce z uvedenej judikatúry evidentne známe. Svedčí o tom samotný text sťažnosti, keď sťažovateľka navrhuje zrušiť „*právne závery odvolacieho súdu*“ napriek tomu, že nejde o „*právoplatne meritórne rozhodnutú vec*“.

Ústavný súd k tomu ďalej dodáva, a to znovu pridržiavajúc sa svojej stabilnej judikatúry, že základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy je „výsledkové“, to znamená, že mu musí zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03) obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002) vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je také porušenie, ktoré nie je napraviteľné alebo odstrániteľné činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku (I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06). Obdobné platí aj v prípade porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V nadväznosti na to ústavný súd pripomína, že v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie právoplatne skončilo (IV. ÚS 254/2011). Nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do dosiaľ meritórne neskončeného konania. Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľa až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nemajú možnosť namietaný protiústavný stav napraviť (m. m. IV. ÚS 322/09, IV. ÚS 270/2013).

Aj keď je napadnuté uznesenie krajského súdu z formálneho hľadiska právoplatným rozhodnutím, nejde však o rozhodnutie, ktorým by konanie skončilo, ale rozhodnutie, ktorým bol rozsudok okresného súdu v časti zrušený, takže vec (v tejto časti) bola v konečnom dôsledku vrátená prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka tak bude mať naďalej možnosť uplatniť si ochranu svojich práv v ďalšom konaní pred všeobecnými súdmi, a napokon nič jej nebráni, aby v budúcnosti napadla sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy aj konečné rozhodnutie, ktoré bude v jej právnej veci vydané, t.j. rozhodnutie o poslednom procesnom prostriedku, ktorý jej zákon na ochranu jej práv účinne poskytuje, a to v prípade, ak dospeje k záveru, že v dôsledku tohto rozhodnutia boli porušené jej ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantované práva alebo slobody. Najskôr teda musí prebehnúť celé súdne konanie až do štádia meritórneho právoplatného rozhodnutia všeobecných súdov a až potom sa sťažovateľke naskytne možnosť na eventuálne podanie sťažnosti ústavnému súdu.

Ak ústavný súd v rámci svojej doterajšej rozhodovacej činnosti pripustil výnimky zo zásady možnosti preskúmavania len meritórnych právoplatných rozhodnutí, podmienkou na pripustenie takejto výnimky je to, že v konkrétnom prípade musí ísť o rozhodnutie spôsobilé výrazne a už nezvratným (nereparovateľným) spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľa, ale zároveň aj to, že námietka ich porušenia by už nemohla byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010), prípadne by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09).

V danom prípade sťažovateľka nepredložila relevantné argumenty a ani ústavný súd nezistil, že by boli podmienky uvedených výnimiek splnené.

Nemožno pritom opomenúť, že sťažovateľka v časti sťažnosťou napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým bol rozsudok okresného súdu o povinnosti sťažovateľky zaplatiť 70 000 eur s príslušenstvom zrušený, bola v odvolacom konaní úspešná, a preto nie je aktívne legitimovaná na podanie sťažnosti, ktorú neopiera o výrok rozhodnutia, ale o jeho odôvodnenie.

Ústavný súd preto nemohol preskúmať ústavnú konformitu záveru krajského súdu vysloveného v tejto časti napadnutého uznesenia (v časti zrušenia prvostupňového rozhodnutia) s ústavou a dohovorom spôsobom navrhovaným sťažovateľkou. V dôsledku napadnutého uznesenia krajského súdu sa práve umožní prvostupňovému súdu, aby sa okresný súd znova zaoberal námietkami sťažovateľky, a teda nie je dôvod, aby ústavný súd zasahoval do jeho právomoci rozhodnúť v jej veci.

Pokiaľ sťažovateľka namieta, že prvostupňový súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že to ale neznamena, že sťažovateľka nemôže v ďalšom štádiu namietať proti ňou oponovanej interpretácii právneho názoru krajského súdu, a to aj na základe argumentácie, akú predložila v prerokovanej sťažnosti ústavnému súdu, s tým, že okresný súd bude musieť zväžiť relevanciu jej argumentácie a podľa svojho úsudku ju zohľadniť v rámci svojho rozhodovania (m. m. IV. ÚS 186/2012).

Ústavný súd, rešpektujúc požiadavku subsidiarity vyplývajúcu z čl. 127 ods. 1 ústavy aj svoju doterajšiu rozhodovaciu prax, preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti smerujúcej proti prvému (zrušujúcemu) výroku napadnutého uznesenia krajského súdu a k nemu prináležiacemu odôvodneniu vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru pri predbežnom

prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Ústavný súd pripomína, že dosiaľ uvedené sa vzťahuje aj na námietku sťažovateľky o nevykonaní navrhovaného dôkazu prvostupňovým súdom.

V ďalšom sťažovateľka namieta porušenie ňou označených základných práv napadnutým rozhodnutím krajského súdu aj v časti, ktorou bol rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí návrhu sťažovateľky na zrušenie nariadeného predbežného opatrenia potvrdený.

Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že posúdenie podmienok na nariadenie predbežného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Preto sa ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) spravidla nepovažuje za oprávneného zasahovať do rozhodnutí o predbežných opatreniach, a to nielen preto, že nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, že ide o rozhodnutia, ktoré do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Ústavný súd posudzuje problematiku predbežných opatrení zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (IV. ÚS 178/2010, obdobne II. ÚS 412/2014).

Sťažovateľka v tejto súvislosti namieta neodôvodnenosť a arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ale aj skutočnosť, že odvolací súd o tejto

otázke rozhodol napriek existencii prekážky právoplatne rozhodnutej veci. Uviedla, že o návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia okresný súd už právoplatne rozhodol uznesením č. k. 2 Cb 1/2011-76 z 2. februára 2011 (proti ktorému nebol podaný opravný prostriedok) tak, že ho ako nedôvodný zamietol. Krajský súd preto podľa jej názoru pochybil, ak rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti zamietnutia návrhu sťažovateľky na zrušenie už nariadeného predbežného opatrenia potvrdil.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že navrhovateľka neskôr v konaní podala aj ďalší návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý okresný súd takisto zamietol, a to uznesením č. k. 2 Cb 1/2011-279 z 24. februára 2012, avšak na základe podaného odvolania krajský súd uznesením č. k. 4 Cob 38/2012-296 z 3. apríla 2012 rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a návrhu sčasti (do výšky 70 000 €) vyhovel. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala sťažovateľka jednak dovolanie a jednak sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) o dovolaní sťažovateľky rozhodol uznesením sp. zn. 4 Obdo 31/2012 z 31. júla 2012 tak, že ho odmietol, a k otázke namietanej prekážky právoplatne rozhodnutej veci uviedol, že o takúto nešlo, pretože krajský súd nariadenie predbežného opatrenia oproti prvému návrhu odôvodnil novými skutočnosťami.

Ústavný súd sa vo svojom uznesení č. k. IV. ÚS 551/2012-44 zo 7. novembra 2012, ktorým rozhodol o sťažnosti sťažovateľky, s odôvodnením dovolacieho súdu týkajúcim sa tejto problematiky stotožnil, preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Z uvedeného vyplýva, že odpoveď na otázku prekážky *res iudicata* v tejto konkrétnej veci už bola daná, a to tak rozhodnutím najvyššieho súdu z 31. júla 2012, ako aj rozhodnutím ústavného súdu zo 7. novembra 2012, ktorých závery nemožno zvrátiť podaním návrhu na zrušenie nariadeného predbežného opatrenia a následným opätovným domáhaním sa preskúmania tejto prekážky všeobecnými súdmi, ako aj ústavným súdom.

Vzhľadom na tieto zistenia sa odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu č. k. 4 Cob 147/2013-734 z 24. januára 2014 javí ako dostatočne odôvodnené. Odvolací súd v ňom uviedol, že *„Nariadené predbežné opatrenie bolo z toho dôvodu, aby bol zabezpečený budúci výkon súdneho rozhodnutia a tieto dôvody doposiaľ nepominuli, odporca v odvolaní nepreukázal, že tieto dôvody pominuli. Ak odporca v odvolaní tvrdí, že je vlastníkom viacerých lukratívnych nehnuteľností, toto samo o sebe nie je dôvodom preto, aby súd zrušil nariadené predbežné opatrenie a budúci výkon súdneho rozhodnutia zabezpečil inou formou.“*. S prihliadnutím na závery vyplývajúce zo všetkých rozhodnutí vydaných všeobecnými súdmi, ale aj ústavného súdu v tejto záležitosti, s ktorými bola sťažovateľka ako účastníčka konania oboznámená, nemožno považovať napadnuté rozhodnutie krajského súdu za arbitrárne, prípadne ústavne nekonformné.

Na tomto mieste ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že len výnimočne zasahuje do predbežných opatrení, a to pre ich osobitný charakter – ich dočasnú povahu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením krajského súdu č. k. 4 Cob 147/2013-734 z 24. januára 2014 v časti, ktorou potvrdil zamietnutie návrhu

sťažovateľky na zrušenie nariadeného predbežného opatrenia, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Pretože sťažovateľka porušenie základných práv vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy) a podnikateľ (čl. 35 ods. 1 ústavy) v podstate odvodzuje od porušenia práv zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré ústavným súdom nebolo zistené, nemohol ústavný súd inak, iba sťažnosť z tých istých dôvodov odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj v tejto časti.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľky po predbežnom prerokovaní odmietol v celom rozsahu, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2015